



Татарстан Республикасы ЗАКОНЫ

«Жирле үзидарә турында» Татарстан Республикасы
Законына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында

1 статья. «Жирле үзидарә турында» Татарстан Республикасы
Законына (Татарстан Югары Советы жыелма басмасы, 1994, № 12;
Татарстан Дәүләт Советы жыелма басмасы, 1995, № 12) түбәндәге
үзгәрешләргә һәм өстәмәләргә кертергә:

1. 1 статьяда:

1 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирле үзидарә - жирле үзенчәлекләргә һәм традицияләргә
исәпкә алып, халыкның жирле әһәмияткә ия мәсьәләләргә турыдан-
туры яисә жирле үзидарә органнары аша хәл итүе буенча Татарстан
Республикасы Конституциясә белән гарантияләнгәнчә мөстәкыйль һәм үз
жаваплылыгындагы эшчәнлегә ул.»;

2 өлешне төшереп калдырырга;

3 өлешне 2 өлеш дип санарга.

2. 2 статьяда:

1 өлештә «башка» сүзә алдыннан «территориясендә гамәлдәге»
дигән сүзләргә өстәргә.

3. 3 статьяда:

5 өлештә:

жиденчә абзацта: «органнарының» сүзеннән соң «һәм урындагы
затларының» дигән сүзләргә өстәргә;

унберенчә, уникалчә абзацларны төшереп калдырырга;

түбәндәге эчтәлектә унберенчә яна абзац өстәргә:

«жирле үзидарәне гамәлгә ашыруның икътисадый һәм финанс
нигезе, жирле үзидарә милкән биләүнең, аннан файдалануның һәм
аның белән эш итүнең гомуми тәртибе;»;

үнөченчә-унбишенчә абзацларны уникалчә-ундүртенчә абзацлар
дип санарга;

статьяга түбәндәге эчтәлектә яна 6 өлеш өстәргә:

«6. Жирле үзидарә уставы рәсми басылып чыкканнан соң
(халыкка игълан ителгәннән соң) үз көченә керә. Уставны басылып
чыгару (халыкка игълан итү) тәртибен халык мөстәкыйль билгели.».

4. 8 статьяда:

3 өлөштө «шәкси» сүзө алдыннан «жирле үзидарә органнынын урындагы затларына» дигән сүзләрне өстөргә;

4 өлөшне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Жирле үзидарә органны һәм жирле үзидарәнен урындагы затлары, әгәр законда башкасы каралмаган булса, һәркемгә анын хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышу мөмкинлеген, шулай ук жирле үзидарә органнынын эшчәнлегенә турында гражданнар тарафыннан бүтән төрле тулы һәм дөрес мәгълүмат алу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиешләр.».

5. 9 статьяда:

1 өлөштә:

икенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«жирле үзидарә мәсьәләләре буенча законнар кабул итү һәм аларның үтәлешен тикшереп тору»;

өчөччө абзацтан соң түбәндәге редакциядә яна абзацлар өстөргә:

«бюджеттан минималь тәэмин итү нормативлары нигезендә жирле минималь бюджетларның нисбәтлеләген тәэмин итү;

жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда гражданнарның хокукларын яклау;

жирле үзидарәнен финанс мөстәкыйльлегенә гарантияләрен тәэмин итү;

дәүләтнең социаль минималь стандартлары белән тәэмин итү;

жирле үзидарәләренә оештыру, үзгәртеп кору яисә бетерү тәртибен билгеләү һәм үзгәртү, аларның чикләрен һәм исемнәрен билгеләү һәм үзгәртү.»;

2 өлөштә «законнары» сүзен «законы» сүзгә белән алыштырырга.

6. 12 статьяда:

1 өлөшне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирле үзидарә органнына дәүләтнең кайбер вәкаләтләре биреләргә мөмкин. Жирле үзидарә органнына дәүләтнең кайбер вәкаләтләрен биерү, бер үк вакытта тиешле матди һәм финанс чараларын тапшырган килеш, закон белән гамәлгә ашырыла.».

7. 14 статьяда:

1 өлөшенең 2 абзацында «вакыты» сүзгә алдыннан «күләме» сүзен өстөргә.

2 өлөшне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Дәүләт хакимияте һәм идарәсе органнынын жирле үзидарә органнына өстәмә чыгымнар китерерлек карарларын жирле үзидарә органны үзләренә компенсация рәвешендә тапшырылган чаралар чикләрендә гамәлгә ашыралар.».

8. 16 статьяны төшереп калдырырга.

9. Законга түбәндәге эчтәлектә 19¹ статья өстөргә:

«19¹ статья. Территория ижтимагый үзидарәсе

1. Гражданнарның жирле әһәмияткә ия мәсьәләләр буенча үз инициативаларын халыкның турыдан-туры хәл итүе аша яисә территория ижтимагый үзидарәсенен үзләре төзегән органны аша мөстәкыйль һәм үз жаваплылыгында гамәлгә ашырулары өчен яшәү

урыны буенча жирле үзидарә территориясенен бер өлешендә оешулары территория ижтимагый үзидарәсе була. Жирле үзидарә уставы нигезендә күрсәтелгән органнар юридик затлар булырга мөмкин.

2. Территория ижтимагый үзидарәсен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибе Татарстан Республикасы законнары аша һәм жирле үзидарә органнары актлары белән билгеләнә.»

10. 24 статьяга түбәндәге эчтәлектә 4 өлеш өстәргә:

«4. Жирле үзидарә органнарының вазыйфай урыннарында эшләү вакыты дәүләт хезмәте турында Татарстан Республикасы законнары нигезендә ташламалар һәм гарантияләр бирү өчен исәпләнә торган стажга кертелә.»

11. 27 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Жирле үзидарәнен икътисадый нигезен жирле үзидарә милке, жирле бюджет акчалары, бюджеттан тыш жирле фондларның, жирле валюта фондларының акчалары, дәүләтнен кайбер вәкаләтләрэн гамәлгә ашыру өчен жирле үзидарәгә тапшырылган дәүләт милке, шулай ук жирле үзидарә ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен хезмәт итә торган бүтән милек тәшкил итә.»

12. 28 статьяда:

4 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Жирле үзидарә органнары жирле үзидарә милкенә идарә итәләр. Жирле үзидарә милке составына керүче мөлкәткә карата милекчелек хокукларын жирле үзидарә исеменнән жирле үзидарә органнары гамәлгә ашыралар, ә законнарда һәм жирле үзидарә уставларында каралган очракларда турыдан-туры халык үзе башкара.»;

6 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6. Жирле үзидарә милкен хосусыйлаштыру тәртибен һәм шартларын Татарстан Республикасы законы нигезендә мөстәкыйль рәвештә турыдан-туры халык үзе яисә жирле үзидарә вәкиллекле вәкаләтләр тапшырган сайланулы органнар билгели.»

13. 29 статьяда

1 өлештә «ресурслары» сүзен «чаралары» дип алмаштырырга;

2 өлештә:

«Татарстан Республикасы законнары нигезендә» дигән сүзләрне «законнар нигезендә» дигән сүзләргә үзгәртәргә;

«түләүләрне» сүзеннән соң «шулай ук аларны түләү буенча ташламаларны» дигән сүзләр өстәргә;

3 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирле үзидарә органнары хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен закон нигезендә предприятияләр, учреждениеләр һәм оешмалар төзәргә, аларны үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрэн хәл итәргә хокуклы.»

14. Законга түбәндәге эчтәлектә 29¹ статья өстәргә:

«29¹ статья. Жирле үзидарэ органнарынын жирле үзидарэ милкендэге предприятиелэр, учреждениелэр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләрә

1. Жирле үзидарэ органнары закон нигезендә жирле үзидарэ милкендэге предприятиеләрнен, учреждениеләрнен һәм оешмаларнын эшчәнлеге максатларын, шартларын һәм тәртибен билгелиләр, аларның продукциясенә (хезмәт күрсәтүләренә) бәйләрне һәм тарифларны жайга салалар, аларнын уставларын раслыйлар, әлеге предприятиеләрнен, учреждениеләрнен һәм оешмаларнын житәкчеләрен билгеләп куялар һәм эштән азат итәләр, аларнын эшчәнлеге турында хисаплар тыңлыйлар.

2. Жирле үзидарэ органнары белән жирле үзидарэ милкендэге предприятиеләрнен, учреждениеләрнен һәм оешмаларнын житәкчеләре арасындагы мөнәсәбәтләр хезмәт турындагы законнар нигезендә корыла.».

15. 30 статьяда:

1 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирле үзидарэ органнары жирле бюджетны мөстәкыйль рәвештә төзиләр, раслыйлар һәм үтиләр, шулай ук анын үтөлешен тикшереп торалар. Жирле үзидарэ бюджетны жайга салу барышында барлык дәрәжәдәге бюджетлардан акча алу хокукына законнар нигезендә ия.»;

2 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирле бюджетларнын керем өлеше үз керемнәреннән һәм жайга салынучы керемнәрдән кертелүче кертемнәрдән, дәүләтнен кайбер вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен жирле үзидарэ органнарына дәүләт хакимияте органнары тарафыннан бирелүче финанс чараларыннан, төрле рәвешләрдәге финанс ярдәменнән, шул исәптән дотациядән, субвенциядән һәм башкалардан тора.

Жирле бюджет законнарда билгеләнгән акча чыганаclarыннан, шулай ук законнарда каршы килми торган башка төрле акча чыганаclarыннан төзелә.

Жирле бюджетларнын үз керемнәренә жирле салымнар һәм жыемнар, жирле бюджетларнын бүтән төрле үз керемнәре, федераль, республика салымнарынын жирле бюджетларга даими нигездә беркетелгән өлешләре керә.

Жирле бюджетларнын үз керемнәренә законнарда билгеләнгән башка түләүләр дә кертеләргә мөмкин.

Әлеге түләүләр турыдан-туры жирле бюджетка кертелә.»;

3 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирле бюджетларнын керемнәр һәм чыгымнар өлешләрендә жирле әһәмияткә ия мәсьәләләренә һәм жирле үзидарэ органнары тарафыннан дәүләтнен кайбер вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләрен финанслау аерым рәвештә карала.».

16. 31 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«31 статья. Минималь жирле бюджетлар тээмин итү

1. Дәүләт хакимияте органнары жирле бюджетларның кирәкле минималь чыгымнарын каплау өчен керем чыганаclarын беркетү юлы белән жирле үзидарә органнарын минималь жирле бюджетлар белән законнар нигезендә тээмин итәләр.

2. Жирле бюджетларның минималь кирәкле чыгымнары бюджеттан минималь тээмин ителеш нормативлары нигезендә закон белән билгеләнә.

3. Минималь жирле бюджетларның керем өлеше керем чыганаclarын закон нигезендә озак вакытка беркетү юлы белән тээмин ителә. Әгәр минималь жирле бюджетның керем өлешен күрсәтелгән керем чыганаclarы исәбеннән тээмин итеп булмаса, дәүләт хакимияте органнары жирле үзидарә органнарына Татарстан Республикасының республика бюджетыннан һәм жирле бюджетлардан бүтән төрле керем чыганаclarы тапшыралар, бу чакта жирле бюджетларның узган елгы ирекле күчүче калдыклары исәп-хисапка алынмый.

4. Жирле үзидарә органнары жирле үзидарә карамагына кертелгән өлкәләрдә халыкның төп тормыш ихтияжларын дәүләтнен минималь социаль стандартларыннан да ким булмаган дәрәжәдә канәгәтләндерүне тээмин итәләр, аларны үтәү дәүләт хакимияте органнары тарафыннан жирле бюджетларның керемнәренә законнар нигезендә салымнардан түләүләренә беркетү юлы белән дәүләт тарафыннан гарантияләнә.».

17. IV бүлеккә түбәндәге эчтәлектә 33¹ статья өстәргә:

«33¹ статья. Жирле үзидарә органнарының табигый байлыктардан файдаланган өчен түләүләренә алу хокукы

Жирле үзидарә органнары жирле үзидарә территориясендә чыгарыла торган табигый байлыктардан файдаланучылардан Татарстан Республикасы законнары нигезендә түләү, шул исәптән натуралата түләү алалар.».

18. Законга түбәндәге эчтәлектә VII бүлек өстәргә:

«VII бүлек. Йомгак нигезләмәләр

41 статья. Жирле үзидарә хезмәткәрләре турында

Дәүләт хезмәткәрләре өчен Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән гарантияләр тиешле закон кабул ителгәнче жирле үзидарә хезмәткәрләренә дә кагыла.».

2 статья. Әлеге Законны басылып чыккан көненнән гамәлгә кертергә.

Татарстан Республикасы
Президенты

М.Шәймиев

Казан шәһәре,
1999 елның 21 октябре
№ 2390